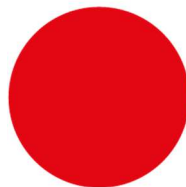

Marktconsultatie Identity and Access Management / Identity Governance & Administration ten behoeve van Veiligheidsregio Fryslân

Colofon

Versie:	Definitief
Datum:	1 september 2026
TenderNed:	TN 609535
Referentie intern:	26.EA.21
Auteur:	afdeling Inkoop
Aantal pagina's:	9
Aantal Bijlagen:	2

Copyright

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Opdrachtgever.

Inhoud

1	Algemeen.....	3
1.1	<i>Inleiding</i>	3
1.2	<i>Veiligheidsregio Fryslân</i>	3
1.3	<i>Contactgegevens.....</i>	4
2	Marktconsultatie IAM/IGA	5
2.1	<i>Doelstelling</i>	5
2.2	<i>Procedure marktconsultatie.....</i>	5
2.2.1	<i>Nota van inlichtingen</i>	5
2.2.2	<i>Indienen van antwoorden op de marktconsultatie</i>	5
2.2.3	<i>Voorwaarden, uitgangspunten en verplichtingen</i>	5
2.3	<i>Planning marktconsultatie</i>	7
2.4	<i>Verdiepende gesprekken.....</i>	7
3	Beschrijving huidige situatie.....	8
3.1	<i>Huidige situatie</i>	8
3.2	<i>Beheer en onderhoud.....</i>	8
3.3	<i>Huidige aantallen en systemen</i>	8
3.4	<i>Gewenste situatie</i>	9

1 Algemeen

1.1 Inleiding

Voor u ligt het marktconsultatiedocument Identity & Access Management / Identity Governance & Administration (IAM/IGA) ten behoeve van Veiligheidsregio Fryslân (hierna: Opdrachtgever).

Opdrachtgever is voornemens de huidige IAM/IGA-inrichting en dienstverlening te heroverwegen en bereidt zich voor op een mogelijk aanbestedingstraject. Voorafgaand daaraan wordt deze marktconsultatie gehouden om ontwikkelingen, levermodellen, risico's, kostenopbouw, migratie-impact en mogelijke implementatiestrategieën in de markt inzichtelijk te krijgen.

Deze marktconsultatie betreft geen aanbesteding en is geheel vrijblijvend voor zowel Opdrachtgever als de deelnemende partijen. Een deelnemende partij blijft geheel eigenaar van zijn ingediende informatie, maar geeft toestemming aan Opdrachtgever om gebruik te maken van deze informatie in het kader van de uit deze marktconsultatie voortvloeiende aanbesteding.

In deze marktconsultatie is de volgende informatie opgenomen:

- In hoofdstuk 1 zijn de aanleiding en Veiligheidsregio Fryslân omschreven, daarbij zijn de contactgegevens van Opdrachtgever opgenomen;
- In hoofdstuk 2 zijn de doelstelling en procedure van deze marktconsultatie beschreven, daarbij zijn ook de voorwaarden beschreven en is de planning hierin opgenomen;
- In hoofdstuk 3 is de huidige situatie en de gewenste situatie omschreven.

Aanvullend op het marktconsultatiedocument zijn er 2 Bijlagen opgenomen:

- Bijlage 1 – Antwoordformulier;
- Bijlage 2 – Gemeentelijke Inkoopvoorwaarden GIBIT 2023.

1.2 Veiligheidsregio Fryslân

Binnen Veiligheidsregio Fryslân werken de Friese gemeenten, Brandweer Fryslân, GGD Fryslân en andere partners samen aan brandweertzorg, publieke gezondheidszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Samengevat heeft Veiligheidsregio Fryslân de volgende kerntaken:

- De bestrijding van rampen en incidenten;
- Het in kaart brengen van risico's en voorbereidingen treffen om rampen en incidenten op de terreinen van veiligheid en publieke gezondheid te voorkomen, onder meer door advisering en voorlichting;
- De zorg voor slachtoffers en gewonden na een ramp of incident.

Veiligheidsregio Fryslân is door de Rijksoverheid ingesteld als één van de 25 Nederlandse Veiligheidsregio's. Hieraan ten grondslag ligt de gedachte dat gemeenten vaak te klein zijn om de hierboven genoemde taken alleen uit te voeren. Noodsituaties treffen al snel grotere gebieden en de risico's worden steeds complexer. Dat vraagt om specialistische kennis en ervaring uit meerdere disciplines. Een regionale aanpak is dan effectiever.

Veiligheidsregio Fryslân is de naam van de koepel waaronder Brandweer Fryslân, GGD Fryslân, Crisisbeheersing en Bedrijfsvoering zijn georganiseerd. Daarbinnen werken meer dan 2.000 medewerkers, waarvan ongeveer 50% bij de vrijwillige brandweer.

Veiligheidsregio Fryslân telt 115 locaties. Het hoofdkantoor van Veiligheidsregio Fryslân bevindt zich aan de Harlingertrekweg 58, 8913 HR te Leeuwarden. Daarnaast heeft

Veiligheidsregio Fryslân 114 vestigingen in de provincie, met 779 werkplekken verdeeld over 48 GGD-locaties (variërend qua grootte: kantoorlocaties, consultatiebureaus of een Combinatie van beide) en 66 brandweerlocaties (variërend qua grootte: kantoorlocaties, grote bemande kazernes, kleine onbemande brandweerkazernes of een Combinatie van beide).

Kijk voor meer informatie op www.veiligheidsregiofryslan.nl of bekijk een animatie over onze organisatie op www.youtube.com/vrfryslan.

1.3 Contactgegevens

Opdrachtgever hanteert volgend e-mailadres voor alle communicatie gedurende deze marktconsultatie: inkoopaanbesteding@vrfryslan.nl

2 Marktconsultatie IAM/IGA

2.1 Doelstelling

Met deze marktconsultatie wil Opdrachtgever marktkennis ophalen om een realistische en toekomst vaste uitvraag voor IAM/IGA te kunnen voorbereiden. De marktconsultatie moet met name inzicht geven in:

- welke IAM/IGA-oplossingen en levermodellen beschikbaar zijn voor een publieke organisatie met een hybride applicatielandschap;
- hoe de huidige IAM-keten kan worden gemigreerd met zo min mogelijk risico voor continuïteit, beheer en gebruikers;
- welke functionaliteit standaard beschikbaar is en waar configuratie, maatwerk of aanvullende modules nodig zijn;
- welke interne inspanning nodig is voor datakwaliteit, rolmodellering, acceptatie, testen, beheerinrichting en kennisoverdracht;
- welke kostenstructuur passend is: licenties, modules, implementatie, migratie, koppelingen, beheer, support, doorontwikkeling en exit;
- of het mogelijk is om de kosten voor een IAM/IGA oplossing structureel binnen de grens voor Europese aanbesteding te houden. Of welk budget rekening mee moet worden gehouden;
- welke aanbestedingsstrategie, scope en fasering het meest proportioneel en uitvoerbaar zijn.

2.2 Procedure marktconsultatie

Opdrachtgever kiest voor een open schriftelijke marktconsultatie. Geïnteresseerde partijen worden gevraagd het antwoordformulier (Bijlage 1) als Word-document in te vullen en via TenderNed in te dienen. Op basis van de schriftelijke reacties kan Opdrachtgever een beperkt aantal partijen uitnodigen voor een verdiepend gesprek. Deze gesprekken zijn bedoeld om de schriftelijke antwoorden te verduidelijken en niet om partijen te beoordelen of te selecteren.

- De marktconsultatie heeft een oriënterend karakter; er worden geen selectie- of gunningscriteria toegepast.
- Reacties worden vertrouwelijk behandeld en kunnen geanonimiseerd en geaggregeerd worden gebruikt in vervolgstappen.
- Deelname geeft geen voorkeurspositie en leidt niet tot uitsluiting van een eventuele latere aanbesteding.
- Opdrachtgever vergoedt geen kosten voor deelname, beantwoording of gesprek.

2.2.1 Nota van inlichtingen

Partijen worden in de gelegenheid gesteld vragen te stellen over deze marktconsultatie. Deze vragen en verzoeken dienen uitsluitend via de 'Berichtenmodule' in TenderNed te worden ingediend, uiterlijk op de in de planning genoemde datum. De vragen worden geanonimiseerd beantwoord door Opdrachtgever en gepubliceerd op TenderNed.

2.2.2 Indienen van antwoorden op de marktconsultatie

Opdrachtgever verzoekt u om 'Bijlage 1 Antwoordformulier marktconsultatie' in te vullen en dit ingevulde document te uploaden in TenderNed via de 'Berichten' module in TenderNed, uiterlijk op de in de planning genoemde datum. Hierbij verzoekt Opdrachtgever u om een versie in Word-format te uploaden. Het is niet de bedoeling dat op dit moment aanbiedingen worden gedaan.

2.2.3 Voorwaarden, uitgangspunten en verplichtingen

Bij deze marktconsultatie worden de algemene principes van het Europees aanbestedingsrecht, AW2012 en de Gids Proportionaliteit gehanteerd. Dat betekent concreet:

het in acht nemen van het proportionaliteits-, transparantie-, non-discriminatie- en objectiviteitsbeginsel.

Deelname aan de marktconsultatie is niet verplicht en schept ook geen verplichtingen voor de partijen jegens Opdrachtgever. Anderzijds is Opdrachtgever niet verplicht om de verkregen informatie toe te passen. Partijen kunnen geen rechten ontlelen aan de informatie die tijdens de marktconsultatie beschikbaar gesteld wordt.

Voorbehoud

- De marktconsultatie kan door Opdrachtgever tijdelijk of definitief worden gestaakt;
- De marktconsultatie is zowel voor Opdrachtgever als voor deelnemende partijen geheel vrijblijvend;
- Opdrachtgever houdt zich het recht voor om geen vervolg te geven aan deze marktconsultatie of afhankelijk van de uitkomst hiervan een bij de leveranciersmarkt passende verwervingsstrategie te kiezen;
- De informatie die wordt verstrekt gedurende de marktconsultatie kan aanzienlijk afwijken van de informatie die in een later stadium wordt verstrekt ten aanzien van de aanbestedingsprocedure;
- Er kunnen noch door Opdrachtgever noch door marktpartijen rechten worden ontleend aan de ten behoeve van de marktconsultatie verstrekte informatie.

Kosten

Opdrachtgever vergoedt op geen enkele wijze kosten die verbonden zijn aan beantwoording van dit document of daaraan gerelateerde activiteiten.

Planning

Opdrachtgever kan besluiten de planning zoals die is opgenomen in dit document te wijzigen, Opdrachtgever informeert in voorkomend geval tijdig de wijzigingen schriftelijk aan alle deelnemende marktpartijen.

Vertrouwelijkheid

Opdrachtgever behandelt de respons van de deelnemende marktpartijen aan de marktconsultatie als vertrouwelijk. Deze informatie wordt uitsluitend getoond aan medewerkers die direct bij de marktconsultatie en/of de daaropvolgende aanbesteding zijn betrokken, tenzij Opdrachtgever op grond van wettelijke voorschriften gehouden is tot verdergaande bekendmaking. De resultaten van de marktconsultatie kunnen worden gebruikt in aanbestedingsdocumenten, zonder dat deze herleidbaar zijn tot de deelnemende partijen van de marktconsultatie. De door u gegeven informatie zal vertrouwelijk worden behandeld, zodanig dat op geen enkele wijze een verband kan worden gelegd naar een marktpartij of een specifiek product en/of dienst van een marktpartij.

Voorkeurspositie

Door deelname komen deelnemers niet in een voorkeurspositie ten aanzien van een eventueel te houden aanbestedingsprocedure, noch zal deelname leiden tot uitsluiting in een dergelijke procedure.

Voertaal

De voertaal tijdens de marktconsultatie is Nederlands. Opdrachtgever verwacht dat de antwoorden op de vragen en andere communicatie in de Nederlandse taal zijn opgesteld en dat een eventuele mondelinge toelichting eveneens in de Nederlandse taal zal worden gegeven. Brochures en/of andere documentatie ter ondersteuning van de verkenning mogen in de Engelse taal zijn opgesteld.

Inkoopvoorwaarden

Veiligheidsregio Fryslân is voornemens om voor het sluiten van overeenkomsten de Gemeentelijke Inkoopvoorwaarden GIBIT 2023 te hanteren. Deze inkoopvoorwaarden zijn als Bijlage toegevoegd aan dit Marktconsultatiedocument (zie Bijlage 2).

2.3 Planning marktconsultatie

De planning is als volgt:

Activiteit		Datum
1	Publicatie marktconsultatie op TenderNed:	1 september 2026
2	Uiterlijk indienen van vragen nota van inlichtingen:	14 september 2026
3	Publicatie antwoorden nota van inlichtingen:	21 september 2026
4	Sluitingsdatum marktconsultatie indienen antwoordenformulier Bijlage 1	28 september 2026
5	Verdiepende gesprekken (alleen op uitnodiging)	14 oktober 2026

Bovenstaande planning is indicatief, er kunnen door partijen geen rechten aan worden ontleend. Indien de planning wijzigt, dan laat Opdrachtgever dit zo snel mogelijk weten.

2.4 Verdiepende gesprekken

Indien Opdrachtgever besluit verdiepende gesprekken te voeren, wordt voorgesteld de gesprekken te structureren rond onderstaande thema's. De gesprekken zijn bedoeld om antwoorden te verduidelijken, niet om alsnog een aanbieding te vragen.

De verdiepende gesprekken vinden plaats op het hoofdkantoor van Opdrachtgever te Leeuwarden. De uitnodigingen hiervoor worden uiterlijk 7 oktober 2026 verstuurd.

Thema	Vragen voor gesprek
Migratiepad	Welke stappen zijn nodig om van de huidige inrichting naar uw oplossing te gaan? Wat kan hergebruikt worden en wat moet opnieuw worden ingericht?
Kosten en TCO	Wat zijn de grootste kostenbepalers? Hoe ziet een realistische 4-jaars en 8-jaars TCO eruit? Welke kosten zijn optioneel of onzeker?
Koppelingen en standaarden	Welke koppelingen zijn standaard en welke vragen maatwerk? Wat zijn de randvoorwaarden voor AFAS, Entra ID, TOPdesk, Microsoft 365 en SaaS-applicaties?
Beheerlast	Welke beheeractiviteiten blijven bij VRF? Welke kunnen als dienst worden afgenomen? Welke kennis moet intern aanwezig zijn?
Governance en aantoonbaarheid	Hoe worden access reviews, SoD, logging, rapportage en audit evidence ingericht zonder de organisatie te overbelasten?
Fasering	Wat is een verstandige eerste fase? Welke functionaliteit moet juist niet in de eerste fase worden meegenomen?
Risico's	Welke afhankelijkheden kunnen de planning of businesscase verstoren en hoe worden die beheerst?

3 Beschrijving huidige situatie

3.1 Huidige situatie

Binnen Veiligheidsregio Fryslân is IAM deels ingericht. De huidige inrichting biedt een werkende basis voor instroom, doorstroom en uitstroom en automatische provisioning naar kernvoorzieningen, maar kent beperkingen voor organisatiebrede governance, aantoonbaarheid, schaalbaarheid en aansluiting op het bredere applicatielandschap.

- AFAS fungeert als primaire personele bronregistratie voor medewerkersgegevens en vormt de basis voor accounts en basisrechten.
- Via Tools4ever/HelloID is geautomatiseerde provisioning ingericht richting Entra ID, Lokale AD, AFAS en TOPdesk en delen van de SharePoint/Microsoft 365-omgeving.
- Via Tools4ever/HelloID wordt ook medewerkerinformatie uit AD toegevoegd aan AFAS (telefoonnummer, mailadres, UPN)
- Voor standaardscenario's worden vanuit HelloID rechten toegekend op basis van kenmerken zoals afdeling, functie en/of rol. Voor uitzonderingen, specialistische applicaties en lokale autorisaties zijn aanvullende handmatige processen nodig.
- Voor veel SaaS-applicaties, SharePoint-sites en specifieke toepassingen binnen de omgeving van de bracheorganisaties NIPV en GGDGHOR verloopt autorisatiebeheer nog via applicatiebeheerders, site-eigenaren, serviceverzoeken of losse afspraken.
- Er is nu geen IGA functionaliteit. Er is wel steeds meer behoefte aan beter inzicht in wie toegang heeft tot welke systemen en waarom, inclusief periodieke toetsing, audittrail, rapportage en beheer van afwijkingen. Dat is nu niet voorhanden.
- De huidige IAM inrichting bevat maatwerk en koppelingen. Dit maakt migratie naar een andere oplossing niet alleen een technische vervanging, maar ook een proces-, governance- en datakwaliteitsvraagstuk.

3.2 Beheer en onderhoud

Bij Opdrachtgever is het beheer van de huidige IAM-oplossing belegd bij zowel Functioneel beheer en Systeembeheer. Functioneel beheer is verantwoordelijk voor de inrichting van processen en het afhandelen van gebruikersvragen, terwijl Systeembeheer zorgdraagt voor het technisch beheer en de continuïteit van de oplossing. Opdrachtnemer levert ondersteuning bij supportvraagstukken, complexe wijzigingen, inrichting van functionaliteiten en het uitvoeren van updates. Verzoeken voor handmatige autorisaties worden momenteel verwerkt via de servicedesk, die deze aanvragen registreert, beoordeelt en afhandelt. Tevens is de servicedesk de eerste ingang voor gebruikersvragen. Hierdoor is sprake van een combinatie van intern beheer en externe ondersteuning voor het beheer en de doorontwikkeling van de IAM-dienst.

3.3 Huidige aantallen en systemen

Medewerkers en vrijwilligers	Veiligheidsregio Fryslân werkt augustus 2026 met 2450 medewerkers, waarvan 1060 'bureaumedewerkers, 1245 brandweervrijwilligers en 260 externe crisisfunctionarissen. Tussen vrijwilligers en bureaumedewerkers zit overlap.
Identiteitstypen	Medewerkers, vrijwilligers, tijdelijke medewerkers, externen, ketenpartners, crisisfunctionarissen, mogelijk service-/functionele accounts en applicatie-identiteiten.
Primaire bron	AFAS voor HR-/personeelsgegevens;

	Microsoft Entra voor account, mailadres en telefoonnummers die middels HelloID in AFAS aan de persoonsgegevens worden toegevoegd.
Identity provider / kernplatformen	Microsoft Entra ID/lokaal AD, Microsoft 365, SharePoint/Teams.
Service-/beheertooling	TOPdesk
Doelsystemen	Applicatielandschap is hybride. Door uitgangspunt: cloud tenzij vooral een breed pallet aan SaaS applicaties en Microsoft 365. Beperkte aantallen on-premises systemen waaronder een Fileserver en ketensystemen. Prioritering van doelsystemen moet onderdeel zijn van voorbereiding en marktconsultatie.

3.4 Gewenste situatie

Opdrachtgever zoekt een toekomst vaste en beheersbare IAM/IGA-oplossing die een solide en aantoonbare IAM/IGA-inrichting realiseert en tegelijk ruimte biedt voor gefaseerde groei. De gewenste situatie is niet per definitie maximale automatisering van alle applicaties, maar aantoonbare beheersing, proportionele automatisering, goede governance en duidelijke keuzes per systeemcategorie.

- Robuuste lifecycleprocessen voor instroom, doorstroom en uitstroom op basis van AFAS en aanvullende bronnen/uitzonderingsprocessen.
- Rollenmodel en autorisatiemodel dat beheerbaar is, aansluit op functies, afdelingen, teams en operationele rollen en toekomstige access reviews ondersteunt. De doelstelling van opdrachtgever is om in 2028 voor 80% geautomatiseerd te hebben.
- Standaardkoppelingen en open standaarden waar mogelijk, zoals SCIM, SAML, OIDC/OAuth, REST/API, LDAP en relevante Microsoft Graph-/Entra-integraties.
- Ondersteuning voor selfservice-aanvragen, goedkeuringsflows, delegatie/vervanging, hercertificering, SoD-signalen, soll-ist-controles, logging en rapportages.
- Inzicht in standaardfunctionaliteit versus maatwerk, inclusief upgradebestendigheid en beheerbaarheid.
- Duidelijke migratieaanpak vanuit de huidige Tools4ever/HelloID-inrichting, inclusief rol van de huidige leverancier, overdracht van configuraties, teststrategie, fallback en gefaseerde livegang.
- Aansluiting op publieke-sector-kaders zoals AVG, BIO/BIO2, NIS2/Cyberbeveiligingswet, ISO 27001, open standaarden en eisen rond datalocatie, verwerkers en soevereiniteit.
- Prijsmodel dat past bij de diversiteit van gebruikers, waaronder vrijwilligers en gebruikers met beperkte functionaliteit, en dat inzicht geeft in TCO over meerdere jaren.